

УДК 811.161.1-2'27

Соколова С. О.

МІЖМОВНА АСИМЕТРІЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ

У статті розглянуто явище інтерференції в умовах українсько-російського білінгвізму як прояв часткового перенесення відношень симетрії та асиметрії, притаманних одній мові, на іншу, зокрема помилкове ототожнення семантичної структури багатозначних одиниць різних мов. Встановлено, що в українській мові, яка майже на всій території поширення контактує з російською, ці явища можуть набути системного характеру. Виявлення й систематизація «слабких місць», які створюють передумови для інтерферентного впливу, і відитовхування від іншомовних норм передусім у навчанні та широка пропаганда мовної культури у галузях, що мають активний вплив на свідомість, можуть загальмувати цей вплив і допомогти зберегти самобутність мови.

Ключові слова: білінгвізм, інтерференція, міжмовна взаємодія, міжмовна асиметрія.

Поняття асиметричного дуалізму мовного знака, уведене свого часу С. Карцевським [2], який спирався на вчення Ф. де Сосюра про двобічний характер мовного знака [5, с. 78], стало вже одним з основних понять мовознавства, і його, разом із поняттям мовної симетрії, широко використовують як для інтерпретації фактів однієї мови, так і в типологічних дослідженнях, для пояснення фактів інтерферентного впливу однієї мови на іншу тощо [3]. «Якщо п'ятдесят років тому, – писав у праці, яка вперше оприлюднена 1980 року, В. Г. Гак, – застосування терміна “асиметрія” до фактів мови могло здаватися метафорою, то розвиток мовознавства за півстоліття, що минули, не лише характеризується все ширшим використанням термінологічної пари *симетрія / асиметрія*, але й усвідомленням цих категорій як відображення фундаментальних рис будови та функціонування мови» [1, с. 106]. Поняття симетрії у будь-якій сфері може бути розглянуте в різних аспектах: 1) статична симетрія одного об'єкта: A ; 2) гомологічна симетрія – відношення двох об'єктів: $A \leftrightarrow B$; 3) динамічна симетрія у разі розвитку об'єктів: $A \leftrightarrow A_1$.

Для мовознавства статична симетрія одного об'єкта – це передусім однозначна відповідність форми та змісту певної мовної одиниці в окремий період її існування. Статична асиметрія мовного знака в тій самій мові виявляє себе фактами багатозначності, омонімії, варіативності, паронімії, синонімії та інших типів формально-семантичних відношень на різних мовних рівнях – від морфемного до синтаксичного, – і ця

асиметрія специфічна для мовної системи, навіть якщо порівнювати в цьому плані досить близькі мови. Отже, поряд із гомологічною симетрією (подібністю певних явищ різних мов) поширена гомологічна асиметрія, яка виявляється, зокрема, у специфічності лексико-семантичного варіювання, відношень синонімії, омонімії та інших у різних мовах. Статичній симетрії може відповідати як гомологічна симетрія, так і асиметрія, і навпаки – статична асиметрія може бути гомологічно симетричною й асиметричною.

Часткове перенесення відношень симетрії та асиметрії, притаманних одній мові, на іншу – потужне джерело інтерферентних помилок. Інтерференція, тобто сплутування норм різних мов¹, в умовах близькоспорідненого білінгвізму має свої особливості порівняно з неспорідненим білінгвізмом. Це виявлено передусім у тому, що за неспорідненого білінгвізму інтерференція «передбачає різні випадки фонетичного, лексичного, морфологічного і синтаксичного змішування, які відбуваються у чужій мові під впливом норм рідної мови [3, с. 60]» (курсив мій. – С. С.), а за спорідненого внаслідок близькості мовних систем *елементи чужої мови можуть проникати в рідну*, особливо якщо вона розширює свої суспільні функції, як це відбувається зараз з українською мовою, натомість контактна мова цих функцій уже має. Саме тому, характеризуючи

¹ Є також розширене розуміння інтерференції, за яким під це поняття підведено зближення різних мовних одиниць не лише різних, а й тієї самої мови [3; 4]. Нас передусім цікавить міжмовна інтерференція.

інтерференцію між українською та російською мовами, О. Б. Ткаченко зауважує, що вона «полягає в перенесенні особливостей російської мови в українську (так званий “суржик”) і, навпаки, українських особливостей у російську» [7, с. 234].

Російська мова має тривалу літературну традицію, давно використовується як державна та є однією з визнаних міжнародних мов, а її ареал основного поширення перебуває поза межами інтерферентного впливу близькоспоріднених української та білоруської мов, тому вплив цих мов на неї можливий лише на рівні мовлення окремих груп двомовного населення. Білінгвізм на території України має масовий характер, хоча він і неоднорідний (від пасивного володіння російською мовою на тлі переважно україномовного середовища з можливим впливом діалектного мовлення до пасивного володіння українською мовою на тлі російсько- або суржикомовного середовища). Саме тому інтерферентний вплив російської мови на українську можливий і на мовному рівні, коли певні явища набувають системного характеру і можуть згодом стати нормативними.

Більшість типових помилок в українській мові під впливом російської як окремі явища описано, і стосовно них є відповідні рекомендації у різних практичних посібниках із культури української мови, періодичних виданнях тощо. Багато уваги приділено й власне соціальним причинам сучасних мовних процесів – як конвергентних, так і дивергентних [6]. Саме тому зупинимось на власне мовному, типологічному аспекті інтерференції.

Лексичну інтерференцію (екстраверсивну та інтроверсивну) розглядали переважно як факт сплутування суголосних, але різних за значенням лексичних одиниць різних мов, які у перекладацькій практиці отримали назву «хибних друзів перекладача» [3, с. 60–61]. Тут підставою для змішування є формальна подібність слів різних мов. Пор.: укр. *краватка* – рос. *краватка*, укр. *люстро* – рос. *люстра* та інші. Такі слова утворюють вичерпний список, отже, зумовлених ними помилок позбутися не дуже складно. Однак є й інше джерело лексичної інтерференції – це перенесення правил функціонування асиметричних мовних знаків з однієї мови на іншу. Стосовно культурем, які лише частково можуть збігатися в представників різних культур, В. Г. Гак зазначає: «Знакові відношення можуть бути причиною помилок під час перекладу, коли всередині однієї гіперреалії здійснюється перенесення з однієї часткової реалії на іншу» [1, с. 149]. Так само часткова асиметрія в семантичній сфері може спричиняти лексичні помилки в мовленні білінгвів.

Найпотужнішим джерелом лексичної інтерференції є асиметрія семантичної структури багатозначних одиниць різних мов. Саме таким помил-

кам присвячено численні публікації стосовно розмежування українських слів *передплата часопису* і *підписка про невізід, відкрити листівку й відчинити двері, зустрічатися (про людей)* і *траплятися (про помилки), відносити речі й захищувати до певного розряду, знаходиться (про загублене)* і *перебувати десь* і багато інших, яким відповідають різні значення російських багатозначних слів: *подписка, открыть, встречаются, относить, находится*. Семантична структура багатозначних слів у російській та українській мовах може частково збігатися, а частково бути різною, перетинаючись через синонімічні ряди з іншими лексемами, тобто у цій сфері частково спостерігаємо гомологічну симетрію, а частково – асиметрію. Співвідношення типів семантичної невідповідності частково корелятивних лексем різних мов має бути предметом спеціального типологічного дослідження, наше ж завдання – проаналізувати окремі типові випадки асиметрії, які регулярно провокують мовні помилки.

Семантична структура укр. *область* та рос. *область* і семантично суміжних іменників відображена у табл. 1.

Таблиця 1

Російська мова	Українська мова
Область 1–2, регион. <i>Северо-Западная область Восточно-Европейской равнины. Московская область.</i> 3. <i>Область распространения вечной мерзлоты.</i>	Область 1–2, регион. <i>Київська область.</i> Область війська Донського.
Ветка <i>Мы смотрели на вершину ёлки. Ни одна ветка не шевелелась</i> (Ю. Коваль – НКРЯ).	Галузь 1, гілка рідко. <i>Під широко розложеними галузями сосни цвіли розкиненими громадами сині та білі фіалки</i> (Н. Кобринська).
5. Область (науки, искусства), отрасль, сфера. <i>Новая область знаний.</i>	Галузь 2, сфера. <i>Тепер вона [українська мова] обслуговує й освітлює всі галузі людської діяльності</i> (М. Рильський). Ділянка 2.
4. Область (частина організму), участок. Область шеи (участок кожи, але тільки: боль в области желудка).	Ділянка 1a: (РУС): <i>Біль у серцевій ділянці. Ділянка шкіри.</i>
Участок. Участок земли, участок границы, участок фронта.	1. Ділянка 1: частина земельної площі (+ 3 відтинки: ділянка кордону, ділянка фронту).

В українській мові, за словником (СУМ), іменник *область* має три значення, які збігаються з відповідними значеннями російського слова (МАС). Значенню (4) рос. іменника *область* ‘частина організму’ відповідає укр. *ділянка*, що є відтинком (1a) першого значення українського іменника ‘частина земельної площі’, яке, своєю чергою, передається російським словом *участок*.

Таблиця 2

Російська мова		Українська мова	
содержать		утримувати II	
іменники	дієслово	дієслово	Іменники
содержание 1, 2, содержатель, содержанка	1. [Я] должен трудиться, чтобы содержать маму и Лизу (Ф. Достоевский); 3. – Хорошо ли вас здесь содержат ? – продолжала она [царица] (Н. Гоголь)	1. <i>Залишитись у цей скрутний час без людини, яка, сказати правду, утримує весь дім, це рівнозначно тому, що загинути взагалі</i> (І. Вільде) 1а) <i>Утримувати тварин</i>	утримування II, утримання II: 1, 2, утримувач, утриманка, утриманство I
содержание 1	2. <i>Содержать трактир</i>	2. <i>Удова-поміщиця утримувала припулок. держати: держання</i>	утримування II, утримання II: 1
содержание 1	4. <i>Содержать хозяйство в порядке</i>	3. <i>Утримувати робоче місце чистим</i>	утримування II, утримання II: 1
содержание 1	5. <i>Содержать под арестом</i>	<i>Тримати під арештом</i>	Тримання
содержание 3, 7, содержимое	6. <i>Овощи содержат витамины; книга содержит 5 глав</i>	<i>Містити (мати в собі): книга складається з 5 розділів</i>	1. вміст, наявність 2. зміст
удержание	удерживать / удержать	утримувати I / утримати	Утримування

Таблиця 3

Російська мова	Українська мова
1. Встречаться – встретиться (акт.) с кем-л. (з відтінками) [<i>Крейсеры</i>] встретились в море, у входа в <i>Отрантский пролив</i> (Б. Лавренев). 2. с кем-л. (для чего-н.) <i>Теперь мы в сад перелетим, где встретилась Татьяна с ним</i> (А. Пушкин)	Зустрічатися – зустрітися 1. – <i>Завтра, здається, його дижур, – проговорив сумно Копаєв. – Зверніть між іншим увагу, як він зі мною завтра зустрінеється</i> (І. Багрянний – ЛК). 2. – <i>Ви залишите... ти залиши мені свою адресу? Я б хотів зустрітися...</i> (О. Бердник – ЛК)
3. Встречаться – встретиться (*пас.) <i>В книге встретились интересные места. Главенство дворян... исключало возможность широкого участия простого народа в суде, и присяжные из крестьян должны были встречаться очень редко.</i> (А. Афанасьев – НКРС)	Траплятися – трапитися <i>Тепер цей одяг є великою рідкістю і трапляється тільки в околицях Києва</i> (О. Воропай – ЛК). <i>Де тільки можна було і які тільки траплялися, – Тарас збирав собі до гурту малюнки</i> (О. Кониський – ЛК)

У російській мові на позначення частини організму частково може бути використане слово *участок* у сполученнях *участок кожи, участок слизистой*, тобто там, де йдеться про певну поверхню, проте в інших випадках вживане лише слово *область* (*боли в области желудка*), тоді як відповідне значення українського іменника не розчленоване, що може вже спричинити помилки в російському мовленні під впливом українського. П'яте значення російського іменника, що має синоніми *отрасль, сфера*, відповідає українському *галузь*, яке, крім того, має рідковживане значення (1), невластиве жодному слову з російського синонімічного ряду. Інтерференцію спостерігаємо в межах 4–5 значень російського іменника *область* (укр. *галузь* і *ділянка*).

Найвищим ступенем багатозначності серед частин мови вирізняється дієслово, тому семантична асиметрія між різними мовами найчастіше трапляється серед дієслів або у віддієслівних похідних. Порівняймо семантичну структуру укр. *утримувати II*¹ і рос. *содержать* та їхній словотвірний потенціал стосовно віддієслівних іменників (див. табл. 2).

¹ Укр. *утримувати I / утримати* відповідає рос. *удерживать / удержать*.

Зона семантичного перетину розташована на рівні 1–3 значень українського дієслова, зона потенційної інтерференції – на рівні 5–6 значень російського, яким відповідають інші українські слова: рос. *содержать* (→ *содержание*) *под арестом* – укр. *тримати* (→ *тримання*) *під арештом*, рос. *овощи содержат* (→ *содержание*) *витамины* – укр. *овочі містять* (→ *вміст*) *вітаміни; книга содержит* (→ *содержание*) *5 глав* – укр. *книга складається* (→ *зміст*) *з 5 розділів*. Якщо помилкового вживання власне дієслів майже не трапляється, то вони можливі на рівні похідних. Приклад інтерферентного вживання: *Вона перебувала у нього на **змісті** (замість на **утриманні**)* (ТБ, імовірно, автоматизований переклад).

Подекуди різним лексемам української мови відповідають ЛСВ російського слова, що різняться категорійним значенням, наприклад, дієслова з суб'єктом, що виконує дію, або таким, що є її об'єктом, хоча відмінність в активності / неактивності суб'єкта не завжди сягає категорійного граматичного значення стану. Пор. семантичну структуру рос. *встречаться / встретиться* й укр. *зустрічатися / зустрінутися, зустрітися* та їхніх синонімів (див. табл. 3).

Як конкретна й абстрактна дії співвідносні ЛСВ рос. *относится I / отнести*, що також відповідають різним українським дієсловам (табл. 4).

Таблиця 4

Російська мова	Українська мова
Относити I / отнести	Відносити / віднести
1. <i>Отнести письмо на почту</i>	1. Відносити / віднести: Віднести листи на пошту 2. Віднести позичену книжку
2. <i>Отнести вещи от костра</i>	3. відносити / віднести: відтер одніс голос; ще: звертати / звернути, спрямовувати / спрямувати
5. <i>Отнести на осень часть экзаменов</i>	переносити / перенести
2а. <i>Отнести руку в сторону</i>	відстороняти / відсторонити, відставляти / відставити
4. <i>Отнести кого-, что-л. к какому-л. классу</i> б) <i>Отнести ошибку к чьей-л. небрежности</i>	4. зараховувати / зарахувати. Даремно ви зарахуєте його до убитих (О. Довженко); Ніколи досі ті думки не чіпали мене глибоко, та й ніколи не відносили їх до власної особи (М. Коцюбинський) (= пов'язувати) а) відносити пам'ятку до XIV ст.
а) <i>Отнести рукопись к 15 веку</i>	а) відносити пам'ятку до XIV ст.

Порівняння семантичної структури укр. *відносити / віднести* та рос. відповідника, здійснене за лексикографічними джерелами, свідчить, що українська словникова стаття була укладена за явного впливу російської, оскільки до значення 4 наведений приклад з творів М. Коцюбинського, який ілюструє лише певний відтінок цього значення (синонім – *пов'язувати* з ким-, чим-н.), що в російському словнику відповідає відтінку 4б. Інший приклад взято з підручника. Відтінок 4а в обох словниках проілюстрований подібними прикладами, що свідчить про вплив російського словника на українського укладача; цілком природне українське вживання ілюструє

приклад з дієсловом *зараховувати*. Так само за категорійним значенням різняться українські предикативні одиниці *знаходиться – перебувати – бути розташованим*, що відповідають ЛСВ російського дієслова *находится* (табл. 5).

Дієслова укр. *знаходиться (1–3)* та рос. *находится (1, 2, 4)* майже еквівалентні у трьох значеннях. Незважаючи на те, що значення 3 (рос. 4 та 4а) теж зафіксоване у СУМі, воно зараз не рекомендоване до вживання. Синоніми, наведені РУСом (не диференційовано) слід розмежувати відповідно до можливої рухомості / нерухомості суб'єкта стану: істота може лише *перебувати*, статичний предмет на місцевості – *бути розташованим*, рухомий предмет – можливі обидва варіанти. В українського дієслова *знаходити(ся) – знайти(ся)* є значення, невідоме рос. дієслову – 5. розм. 'народитися' *Саме напровесні Настя злягла: знайшлося хлопчатко (М. Коцюбинський)*. Отже, повторюване багато разів на день оголошення на залізничному вокзалі слід виголошувати у такій спосіб: *Потяг розташований на другій колії (перебуває – гірше, бо потяг не може за власним бажанням перейти на іншу колію)*. Прикладів асиметрії лексико-семантичного варіювання, пов'язаного з різною категоризацією лексичних одиниць у різних мовах, безліч. Категоризація може полягати в абстрактності / конкретності іменника. Пор. рос. *пособие (способ): акушерское пособие* – укр. *допомога: акушерська допомога*; рос. *пособие (учебник)* – укр. *посібник*. Імплицитна відмінність категорійного значення ЛСВ або омонімів в одній мові може набувати експліцитного (зокрема словотвірного) вираження в іншій, тоді ЛСВ (див. табл. 6) або омонімам різної частини мовної належності (див. табл. 7) однієї мови відповідають пароніми в іншій.

Таблиця 5

Російська мова	Українська мова
Находиться I – найтись: 1. <i>[Лиза] почти год тому назад исчезла из дома и только теперь нашлась (Л. Толстой)</i> 2. <i>Охотников нашлось множество (А. Пушкин)</i> 3. <i>Но он скоро нашёлся, подошёл ко мне и <...> взял меня за руку: я её отдернула (А. Герцен – НКРЯ)</i>	Знаходити(ся) I – знайтись 1. <i>Будь ласка, порийтеся у своїх паперах, може він [статут] де знайдеться у Вас (Панас Мирний)</i> 2. <i>Щось у сумках у нас ізнайшлося, повечеряли ми усі четверо (Г. Хоткевич)</i> 4. <i>Катерина не змовчала, знайшлася на відповідь (М. Руденко)</i>
4. Находиться I где-л. – 'бути розташованим'. <i>Бойня находилась за кладбищем (А. Чехов). На какой наименьшей высоте от пола комнаты должен находиться верхний край плоского зеркала <...>? (НКРЯ)</i> Располагаться	Перебувати I – бути, міститися, бути розташованим <i>Вирішив Федоров одвідати Дружиніна в штабі армії, який перебував в цьому ж селі (М. Шеремет)</i> <i>Контора містилася (була розташована) у великому будинку</i>
А) 'перебувати' он понял, что находится среди своих (М. Бубеннов)	Знаходиться 3: <i>Це ж твоя дядина вже подала їм звіточку, де це я знаходжуся (І. Нечуй-Левицький)</i>
Б) 'перебувати у стані' <i>В стране, где каждый третий житель находился в крепостном рабстве, сделать это было невозможно (А. Афанасьев – НКРЯ)</i>	Перебувати ІА <i>Він десь перебуває в своїх radoцях і готовності до дії (О. Довженко)</i> Знаходиться 3а: <i>Ольга теж знаходилась під магчним впливом цієї оманної віри у всемогутність батька (І. Вільде)</i>

Таблиця 6

Російська мова	Українська мова
Устройство – ‘структура певного об’єкта’	Устрій
Устройство – ‘прилад’	Пристрій
Свидетельство – ‘признак’	Свідчення
Свидетельство – ‘покази щодо фактів’	Свідчення
Свидетельство – ‘документ’	Свідоцтво
Освещение – ‘кількість світла’	Освітлення
Освещение – ‘відображення фактів’	Висвітлення

Таблиця 7

Частина мови	Російська мова	Українська мова
Дієприкметник	Режущий	Що (який) ріже
віддієслівний прикметник	Режущий: <i>режущий инструмент</i>	Різальний – ‘що ріже, призначений для різання’: <i>різальний инструмент</i>
віддієслівний прикметник	Режущий: <i>режущая боль</i>	Ріжучий – ‘що наче ріже’: <i>ріжучий біль</i>
Дієприкметник	Ведущий	Що веде
Прикметник	Ведущий: (ученый, роль, предприятие)	Провідний – ‘головний’
Іменник	Ведущий (передачи)	Ведучий – ‘особа, яка веде передачу’

Отже, саме міжмовна асиметрія спричиняє велику кількість інтерферентних помилок на лексичному та словотвірному рівнях. Наведені

приклади аж ніяк не вичерпують навіть можливих типів асиметрії, яка притаманна не лише лексиці, а й словотвору, морфології й синтаксису. Типологічне дослідження близькоспоріднених мов дає змогу виявити й систематизувати «слабкі місця», які створюють передумови для інтерферентного впливу. В умовах, коли засвоєння української мови нерідко відбувається як другої, слід обов’язково зважати, що системні відношення (зокрема лексико-семантичні), притаманні одній мові, у свідомості білінгва автоматично поширюються й на другу мову, тобто семантична структура лексеми однієї мови накладається на другу. На рівні суспільства це підтримується тиражуванням помилок у ЗМІ, рекламі, публічних оголошеннях, виступах та ін., внаслідок чого помилкові вживання набувають системного статусу, що згодом може спричинити не лише розхитування мовних норм, а й структурні зміни в самій мові. Результати процесів, які вже відбулися, ми можемо спостерігати в сучасній мові, проте врахування напрямів можливої інтерференції і відштовхування від іншомовних норм передусім у навчанні (цілеспрямована робота над розвитком мовлення) та широка пропаганда мовної культури у галузях, що мають активний вплив на свідомість, можуть загальмувати інтерферентний вплив і допомогти зберегти самобутність мови.

Список скорочень використаних джерел

ЛК – Лексична картотека Ін-ту укр. мови НАН України.
 НКРЯ – Национальный корпус русского языка. – Режим доступу: <http://www.ruscorpora.ru/index.html>.
 РУС – Російсько-український словник: [у 3 т.]. – К.: Гол. ред. укр. рад. енциклопедії, 1982.
 СРЯ – Словарь русского языка: [в 4 т.]. – 2-е изд. / [под ред. А. П. Евгеньевой]. – М.: Рус. яз., 1981–1984.
 СУМ – Словник української мови: [в 11 т.]. – К.: Наук. думка, 1970–1980.

Список літератури

- Гак В. Г. Языковые преобразования / В. Г. Гак. – М.: Школа «Языки рус. культуры», 1998. – 768 с.
- Карцевский С. Об асимметричном дуализме лингвистического знака / С. Карцевский // История языкознания XIX–XX веков в очерках и извлечениях / В. А. Звегинцев. – 3-е изд., доп. – М.: Просвещение, 1965. – Ч. II. – С. 86–90.
- Кузнецова И. Н. Лексическая интерференция как проявление асимметрии языкового знака / И. Н. Кузнецова // Филол. науки. – 2010. – № 3. – С. 60–69.
- Пономарева В. С. Семиотический аспект лексического смешения, или интерференции / В. С. Пономарева // Филол. науки. – 2007. – № 5. – С. 7–85.
- Соссюр Ф. де. Курс общей лингвистики / Ф. де Соссюр; пер. с фр.; под ред. и с примеч. Р. И. Шор. – 3-е изд., стереотип. – М.: КомКнига, 2006. – 256 с. – (Лингвистическое наследие XX века).
- Тараненко О. О. Українсько-російські мовні контакти на сучасному етапі: притягування і відштовхування. I. Впливи, інтерференція, запозичення / О. О. Тараненко // Мовознавство. – 2010. – № 2–3. – С. 55–82.
- Ткаченко О. Б. Інтерференція / О. Б. Ткаченко // Українська мова: енциклопедія / [редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), М. П. Зяблюк та ін.]. – 3-тє вид., зі змінами і допов. – К.: Укр. енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2007. – С. 234.

S. Sokolova

INTERLINGUAL ASYMMETRY AS A SOURCE OF INTERFERENCE

The article under consideration deals with the phenomenon of Interference in Ukrainian-Russian bilingualism conditions as a manifestation of transfer relations of symmetry and asymmetry typical for one language into another one including false semantic structure identification of multiple-units of different languages. It is determined that Ukrainian language contacts with the Russian one almost all over the territory these phenomena can obtain systematic features. Identification and organization of “weak points” that create conditions for interferent influence and rejection of foreign language standards mainly in studies and extensive linguistic culture promotion in branches that have an active effect on consciousness, that can slow down this influence and help to preserve the identity of language.

Keywords: bilingualism, interference, languages in contact, interlingual asymmetry.

Матеріал надійшов 22.03.2012